

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
рішенням вченої ради
Інституту обдарованої дитини
НАПН України
протокол №5 від «30» квітня 2025 р.

Голова вченої ради

Максим ГАЛЬЧЕНКО

введено в дію
наказом №17 від «30» квітня 2025 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Освіта та розвиток обдарованої особистості»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	третій (освітньо-науковий)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	доктор філософії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	A Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	A1 Освітні науки

Київ
2025

Передмова

Освітньо-наукова програма «Освіта та розвиток обдарованої особистості» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктор філософії спеціальності А1 «Освітні науки» розроблена робочою групою відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556 – VII (із змінами), Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (із змінами) «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», інших нормативно-правових актів.

Керівник робочої (проектної) групи – гарант освітньо-наукової програми:

ПІДДЯЧИЙ Микола Іванович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу інноваційних технологій в освіті обдарованих.

Члени робочої (проектної) групи:

ТИМЕНКО Володимир Петрович, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу інноваційних технологій в освіті обдарованих.

ІЛЬІН Володимир Васильович, доктор філософських наук, професор, завідувач відділу філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини.

МІЛЕНІНА Мілена Михайлівна, кандидат філологічних наук, завідувач відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості.

КОВАЛЬОВА Оксана Анатоліївна, кандидат психологічних наук, завідувач відділу проектування розвитку обдарованості.

ПОЛІХУН Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу підтримки обдарованості.

МЕЛЬНИК Марина Юріївна, кандидат педагогічних наук, старший дослідник, завідувач відділу діагностики обдарованості.

КУДРА Андрій Сергійович, аспірант.

Рецензенти-зовнішні стейкхолдери:

САВЧЕНКО Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, вчений секретар МАН України.

КИРИЧУК Валерій Олександрович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології управління ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Освітньо-наукова програма діє із змінами та доповненнями, внесеними згідно рішень Вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 11 від 29.11.2017 р.; протокол № 5 від 12.05.2021 р.; протокол № 7 від 31.08.2021 р.; протокол № 5 від 27.04.2022 р.).

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності А1 «Освітні науки»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Кваліфікація: доктор філософії в галузі освіти
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Освіта та розвиток обдарованої особистості Education and Development of Gifted Personality
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми – 40 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Акредитовано Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (Україна). Сертифікат про акредитацію ОНП «Освіта та розвиток обдарованої особистості», спеціальність А1 «Освітні науки» – № 10723. Строк дії – до 01.07.2028 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Форми здобуття вищої освіти	очна (денна), заочна
Мова(и) викладання	українська
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) – 7 рівень НРК. Умови вступу визначаються Правилами прийому до аспірантури Інституту обдарованої дитини НАПН України
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://iod.gov.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів зі спеціальності А1 «Освітні науки», здатних до освітнього проєктування інноваційних моделей освітніх середовищ для обдарованих осіб згідно з професійним стандартом «Викладач закладу вищої освіти», ефективного педагогічного супроводу здобувачів спеціалізованої освіти наукового спрямування, поєднання діяльності викладача і працівника наукових установ.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> компаративістика у галузі освіти і розвитку обдарованої особистості, навчання і виховання обдарованої особистості, креативний розвиток обдарованої особистості, теорія та історія діагностики обдарованості, підготовка педагогічних кадрів до роботи з обдарованими дітьми, інформаційне середовище для інтелектуального становлення обдарованих індивідів, нормативно-законодавче забезпечення і управління освітніми проєктами з підтримки обдарованих дітей і молоді.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Цілі навчання:</i> підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми професійного та/або дослідницького характеру в галузі обдарованості / обдарованості особистості, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; формування готовності вирішувати актуальні проблеми педагогічної науки та освітньої практики шляхом проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; формування компетентностей використовувати набуті знання та вміння у професійній (викладацькій, виховній, науково-дослідницькій, аналітичній, консультативній, комунікативній, організаційно-методичній) діяльності. ▪ <i>Теоретичний зміст предметної області включає:</i> концептуальні засади наукового пізнання; методологічні основи дослідження освітніх проблем; теоретичні підвалини технологій педагогічного дослідження; парадигмальні засади трактування інтелекту і обдарованості та їх діагностики; принципи та інші базові компоненти навчання і виховання обдарованих дітей і молоді; засади освітньої політики у галузі навчання і виховання обдарованої особистості; теоретичні та методичні засади викладання дисциплін педагогічного циклу у вищій школі. ▪ <i>Методи, методики та технології,</i> якими має оволодіти здобувач вищої освіти (на освітньо-науковому рівні) для застосування на практиці: методи опрацювання документальних джерел, опитування, тестування і кількісного вимірювання величин; методики визначення якісної протяжності і кількісного значення типових характеристик і об'єктів педагогічного дослідження, описової і вивідної статистики, використання технічних засобів у дослідженні освітніх проблем; технології планування і виконання (якісного, констатувального, кореляційного і експериментального) досліджень та інтерпретації їх результатів, застосування раціональних та оптимальних експериментальних планів; методи і прийоми ефективного навчання і виховання обдарованих дошкільників, учнів середньої та студентів вищої школи. ▪ <i>Інструменти й обладнання:</i> комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні.
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Програма має прикладну орієнтацію і складається з освітньої та наукової складових. Зміст освітньої складової охоплює проблеми, що пов'язані з підготовкою здобувачів до виконання наукових досліджень у галузі освіти та розвитку обдарованої особистості від дошкільного віку до зрілості, навчання і виховання обдарованих дітей і молоді. Зміст наукової складової визначається індивідуальним планом наукової роботи здобувача вищої освіти та реалізується в процесі його наукового дослідження за керівництва наукового керівника, консультативної допомоги співробітників наукових підрозділів Інституту, більш досвідчених здобувачів вищої освіти та технічних працівників. Програма орієнтує слухачів на актуальні диференціації в розрізі спеціалізації «Освіта та розвиток обдарованої особистості» спеціальності А1 «Освітні науки», в межах яких можлива подальша наукова та викладацька кар'єра.</p>

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Набуття необхідних дослідницьких знань і умінь для наукової кар'єри та викладання спеціальних дисциплін у галузі А «Освіта» спеціальності А1 «Освітні науки». <i>Ключові слова:</i> обдарованість, діагностика і креативний розвиток обдарованої особистості, навчання і виховання обдарованих дітей і молоді, педагогічне дослідження, технології дослідження освітніх проблем, наукове мислення, проектування освітніх інновацій.
Особливості програми	Унікальність освітньо-наукової програми полягає в тому, що вона розроблена з урахуванням досвіду підготовки науково-педагогічних кадрів зі споріднених спеціальностей у системі інститутів НАПН України і не має аналогів в Україні. Програма має відповідну специфіку щодо досліджень обдарованості за кордоном з урахуванням ідентифікації обдарованих, застосуванням інноваційних технологій в області обдарованості та розкриттям потенційних можливостей обдарованості через призму постановки цілей та подолання особистісних бар'єрів на шляху до реалізації потенціалу обдарованої особистості.
4 – Працевлаштування випускників освітньо-наукової програми та продовження освіти	
Придатність до працевлаштування	Випускник аспірантури може здійснювати дослідницьку та викладацьку, адміністративну й управлінську діяльність у сфері освіти; має право обіймати посади згідно Класифікатора професій ДК.003.2010: викладач (2310.2), доцент (2310.1); наукові співробітники (2359.1), начальник (завідувач) науково-дослідного підрозділу (1237.2). Місця працевлаштування: Міністерство освіти і науки України, заклади вищої освіти, науково-дослідні інститути, наукові лабораторії тощо.
Продовження освіти (академічні права)	Підвищення кваліфікації в провідних університетах та науково-дослідних центрах. Підготовка в докторантурі.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес будується з урахуванням принципів студенто-центрованого та особистісно орієнтованого навчання на засадах проблемного, дослідницького, компетентнісного, системного, інтегративного (міждисциплінарного) та інтерактивного підходів. <i>Форми організації навчального процесу:</i> навчальні заняття (лекції, практичні заняття, семінари, тренінги, майстер-класи, ділові ігри, індивідуальні консультації), практична підготовка (написання та захист проєкту наукового дослідження та завершеної дисертації, викладацька практика, науково-дослідна робота), самостійна робота, апробація і публікування результатів наукового дослідження, їх узагальнення у формі дисертації. <i>Методи навчання:</i> проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький, діагностичний тощо.
Оцінювання	<i>Види контролю:</i> попередній, поточний, періодичний, підсумковий. <i>Методи контролю:</i> усний, письмовий, тестовий, самоконтроль, взаємоконтроль. Система оцінювання за освітньою складовою освітньо-наукової програми передбачає: – визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу за допомогою тестів; – визначення рівня сформованості відповідних умінь і

	<p>компетентностей шляхом виконання індивідуального завдання та його захисту;</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення рівня комплексної готовності шляхом складання заліку, іспиту. <p>Систему оцінювання за науковою складовою освітньо-наукової програми складають:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проміжний контроль у формі річного звіту відповідно до індивідуального плану; – апробація результатів дослідження на наукових конференціях; – публікація результатів дослідження у фахових наукових виданнях; – презентація результатів дослідження на науково-методичних семінарах; – попередній захист і захист дисертаційної роботи у науковому підрозділі і разовій спеціалізованій вченій раді відповідно.
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	<p>ІК-1. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі освітніх, педагогічних наук та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p>ЗК-1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору, дотримання у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності, керування загальнолюдськими цінностями, та академічної доброчесності в наукових дослідженнях.</p> <p>ЗК-2. Здатність презентувати результати досліджень та професійно спілкуватися українською й іноземною мовами з колегами, широким академічним співтовариством і суспільством у цілому в межах свого педагогічного і лінгвістичного досвіду.</p> <p>ЗК-3. Здатність до формування, абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей / креативності при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.</p> <p>ЗК-4. Здатність проводити дослідження на відповідному вимогам науки рівні, розробляти та управляти науковими проєктами.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми науково-педагогічного характеру.</p> <p>ЗК-6. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології в науково-педагогічній діяльності.</p>
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</i>	<p>СК-1. Здатність здобувати глибинні знання у галузі обдарованості / обдарованості особистості.</p> <p>СК-2. Здатність дотримуватись етики досліджень / принципів, вимог щодо академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>СК-3. Здатність розробляти і застосовувати методологію, визначати стратегію і план дій дослідження та моделювати, реалізовувати і розвивати процес вирішення нових наукових педагогічних проблем і задач в області обдарованості.</p> <p>СК-4. Здатність створювати та управляти освітніми і професійно-педагогічними / творчими проєктами у галузі обдарованості /</p>

	<p>обдарованості особистості.</p> <p>СК-5. Здатність застосовувати якісні та кількісні методи при проведенні наукових педагогічних досліджень у галузі обдарованості / обдарованості особистості.</p> <p>СК-6. Здатність до професійно-педагогічного зростання, самоосвіти, саморозвитку, самореалізації і самоздійснення.</p> <p>СК-7. Здатність організувати міжпрофесійну взаємодію; виявляти коло потенційних партнерів; планувати і здійснювати міжнародне співробітництво.</p> <p>СК-8. Здатність здійснювати освітньо-наукову діяльність у сфері педагогіки та психології обдарованості на всіх освітніх рівнях.</p> <p>СК-9. Здатність адаптуватися до швидкоплинних змін у педагогічній сфері та здійснювати професійну мобільність.</p> <p>СК-10. Здатність оволодівати професійними вміннями в роботі з обдарованими дітьми різних вікових категорій, надавати ефективні психолого-педагогічні послуги і толерантно ставитися до колег та обдарованих учасників освітнього процесу.</p> <p>СК 11. Здатність до продукування нових ідей та розв'язання комплексних програм у галузі дослідницько-інноваційної діяльності, апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у педагогічну практику на регіональному, національному та міжнародному рівнях.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Вміти демонструвати системний науковий світогляд; володіти сучасними теоріями і концепціями в області педагогіки обдарованості та психології обдарованої особистості, професійною етикою; демонструвати загальний культурний кругозір; нести відповідальність за особистий професійний розвиток.

ПРН-2. Вміти застосовувати на практиці навички спілкування в діалогічному і монологічному режимах з широкою науковою спільнотою та громадськістю в педагогічній галузі; ефективно комунікувати, продукувати професійні дискурси з урахуванням особливостей адресатів різних соціальних груп; усно та письмово презентувати складну комплексну інформацію в зрозумілій комунікантам формі; послідовно і грамотно експлікувати власні думки, володіти науковою мовою (українською чи іноземною); навички усного і письмового мовлення; виступати публічно, дискутувати, обґрунтовувати, доводити тощо.

ПРН-3. Вміти застосовувати знання щодо інформаційних технологій, використовувати ці технології в науковій, освітній і професійній діяльності; розумітись в базах даних та інших електронних ресурсах, спеціалізованому програмному забезпеченні у науковій та навчальній діяльності, критично ставитись до отриманої інформації.

ПРН-4. Вміти здійснювати систематичний огляд, системний аналіз, креативний дослідницький синтез нових знань та складних ідей, їх критичне осмислення й усвідомлення для проведення педагогічних досліджень; вміти розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання і професійну практику та розв'язати значущі педагогічні проблеми; вміти приймати стратегічні рішення; оцінювати ризики; виявляти лідерство та повну автономність і відповідальність під час їх реалізації.

ПРН-5. Вміти генерувати нові ідеї, створювати теоретичні моделі та креативні підходи до здійснення педагогічного дослідження; створювати нові методи в практично-педагогічній діяльності та новітні педагогічні методики з використанням сучасних інноваційних технологій.

ПРН-6. Вміти ставити науково-педагогічні проблеми, обґрунтувати їх новизну, розробляти й удосконалювати категоріальний апарат педагогічних досліджень, формулювати мету, завдання і гіпотезу дослідження, створювати програму (теоретичного, експериментального) педагогічного дослідження та реалізовувати її; системно оцінювати результати науково-

дослідної роботи; формулювати висновки і складати рекомендації для практичного впровадження її результатів у дослідницько-педагогічну практику та систему вищої освіти; визначати перспективи подальших досліджень.

ПРН-7. Вміти виявляти гнучкість у пристосуванні до трансформаційних процесів у професійно-педагогічній сфері, проявляючи адаптивні стратегії і тактики професійної поведінки, переосмислюючи традиційні та застосовуючи в оптимальному поєднанні усталені інноваційні підходи; виявляти готовність і спроможність викладати, стажуватися в іншому закладі вищої освіти на території України чи поза її межами, без відрахування чи звільнення з основного місця навчання.

ПРН-8. Вміти застосовувати глибинні знання у галузі обдарованості / обдарованості особистості, за якою здобувач вищої освіти проводить дослідження; засвоювати основні концепції в практичній педагогічній діяльності, вирішувати теоретичні і практичні проблеми; оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ПРН-9. Знати принципи планування наукових досліджень та вимоги академічної доброчесності в освітній галузі; дотримуватися етичних норм, доброчесності та авторського права в проведенні наукових досліджень щодо обдарованості, презентації їх результатів в організації освітньої і професійно-педагогічної діяльності.

ПРН-10. Знати, яким чином розробляти і застосовувати методологію дослідження з урахуванням різних педагогічних концепцій, теорій, підходів, парадигм, шкіл, незалежно від їх методологічної спрямованості; визначати стратегічний план дослідження в галузі обдарованості; володіти навичками моделювання; усвідомлювати способи створення нового педагогічного знання; розвивати шляхи вирішення нових педагогічних проблем і реалізовувати нові ідеї в галузі обдарованості.

ПРН-11. Вміти розробляти і управляти освітніми і творчими професійно-педагогічними проєктами у галузі обдарованості / обдарованості особистості.

ПРН-12. Вміти вибирати і доречно використовувати теоретичні (якісні) і релевантні критеріям і показникам емпіричні методи та технології педагогічного дослідження; застосовувати методи діагностики обдарованості, технології та методи статистичної обробки емпіричних даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи; вибирати або створювати ефективні методики емпіричного педагогічного дослідження відповідно до критеріальних показників наукової розвідки у галузі обдарованості.

ПРН-13. Вміти демонструвати спроможність професійно-педагогічного зростання; володіти навичками самоосвіти, саморозвитку, самореалізації і самоздійснення.

ПРН-14. Вміти керуватися у викладацькій діяльності принципами взаємодії з учасниками освітнього процесу; вміти вибудовувати освітній процес та взаємодію з обдарованими здобувачами освіти з урахуванням закономірностей їхнього психічного розвитку й зони найближчого розвитку; застосовувати сучасні та нові інтерактивні методи і форми навчання; аналізувати результати процесу їх використання в академічних групах; розробляти і рецензувати методичні рекомендації та навчальні посібники; вміти формувати освітнє середовище та використовувати професійні надбання в реалізації завдань інноваційної освітньої політики в галузі обдарованості.

ПРН-15. Вміти застосовувати на практиці навички співпраці в міжнародному контексті; демонструвати прихильність до міжкультурної толерантності; доречно вживати фахові терміни та будувати педагогічні дискурси в педагогічному й освітньому міжнародному спілкуванні з урахуванням вербальних засобів іноземної мови (в усній та письмовій формах академічного мовлення); володіти навичками вирішення наукових і/або освітніх проблем на міжнародному рівні; брати участь та вміти ініціювати спільні освітні міжнародні проєкти/стажування Європейської грантової системи підтримки та академічних обмінів.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

До групи забезпечення реалізації освітньо-наукової програми входять працівники наукових відділів та випускового відділу ІОД НАПН України, які мають науковий ступінь та/або вчене звання

	<p>за відповідною або спорідненою спеціальністю.</p> <p>Наукових працівників в ІОД НАПН України 56 осіб, з них: академіків – 1; члени-кореспонденти – 2; докторів наук – 10 (за основним місцем роботи – 3); кандидатів наук – 20 (за основним місцем роботи – 13). З них викладають в аспірантурі: 4 доктори наук, 3 професори, 1 старший дослідник; 6 кандидатів наук, в тому числі 2 старші наукові співробітники, 1 доцент.</p> <p>Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників відбувається з урахуванням відповідних критеріїв, оцінювання їх професійної активності, перелічених в пункті 38 Ліцензійних умов.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу з підготовки здобувачів за освітньо-науковою програмою (навчальні приміщення, комп'ютерний клас, електронні бібліотеки; необмежений доступ до мережі Інтернет) відповідає вимогам та потребам для проведення лекційних, семінарських та практичних занять.</p> <p>Освітній процес забезпечений мультимедійним обладнанням, інформаційними матеріалами відповідно до вимог освітньо-наукової програми та програм навчальних дисциплін.</p> <p>Для забезпечення дистанційного навчання викладачі використовують переважно платформи Google Meet, Zoom, застосунок Viber. Листування електронною поштою дозволяє оптимізувати взаємодію, визначаючи кожному здобувачу індивідуальну освітню траєкторію.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт Інституту обдарованої дитини НАПН України (http://iod.gov.ua/) містить інформацію про його наукову (структура Інституту, наукові підрозділи та їх напрями роботи, міжнародне партнерство тощо), освітню (ліцензія, сертифікат про акредитацію ОНП, правила прийому до аспірантури, перелік навчальних дисциплін (силабуси, робочі програми), навчальні плани та ін.) та видавничу діяльність.</p> <p>Електронна бібліотека Інституту наповнена науковою та методичною продукцією, підготовленою вченими Інституту https://iod.gov.ua/ua/vidannya/naukova-produkciya-vchenih-institutu.</p> <p>Інститут має власні фахові видання, які входять до категорії Б Переліку наукових фахових видань України:</p> <ul style="list-style-type: none"> – щоквартальний науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості»; – збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи». <p>Здобувачі мають необмежений доступ до мережі Internet, у тому числі бездротовий; безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, електронної бібліотеки Національної академії педагогічних наук України (https://lib.iitta.gov.ua/), можливість користування Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського та читальним залом (https://dnpb.gov.ua/).</p> <p>Освітній процес забезпечують навчальні та робочі навчальні плани, графік навчального процесу, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси освітніх компонентів, презентації дидактичних матеріалів для самостійної та індивідуальної роботи аспірантів, програми практик тощо.</p>

9 – Академічна мобільність (регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Інститутом обдарованої дитини НАПН України та вищими навчальними закладами України: Українським державним університетом імені Михайла Драгоманова; Національним університетом біоресурсів і природокористування України; Вінницьким державним педагогічним університетом імені Михайла Коцюбинського та ін.
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність відбувається за рахунок участі у міжнародних проєктах як викладачів, так і аспірантів: у міжнародних наукових програмах стажувань у Люблені, Словаччині, Дубаї, Осло, Стокгольмі, Римі, Нью-Йорку, Єрусалимі, Пекіні, а також міжнародних семінарах (Польща/Ополе) та ін. Заклучений двосторонній договір між Інститутом обдарованої дитини НАПН України та Інститутом мехатроніки при Клайпедському Університеті, Клайпеда, Литва.

2. Перелік компонентів освітньої складової освітньо-наукової програми

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код дисципліни	Компоненти освітньої програми навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Обсяг кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1. Цикл загальної підготовки (16 кредитів)			
ОК 01	Філософія освіти в цифровому просторі	4	екзамен
ОК 02	Іноземна мова та академічне письмо	6	залік, екзамен
ОК 03	Планування і виконання педагогічного дослідження, опрацювання та захист його результатів	6	залік екзамен
2. Цикл професійної підготовки (24 кредитів)			
2.1. Нормативні навчальні дисципліни (12 кредитів)			
ОК 04	Педагогіка обдарованої особистості	3	екзамен
ОК 05	Психологія обдарованості та обдарованої особистості	3	екзамен
ОК 06	Педагогічна практика	3	залік
ОК 07	Дослідницька практика	3	залік
2.2. Навчальні дисципліни за вибором аспіранта (12 кредитів)*			
ВК 08	ДВ 1	3	залік
ВК 09	ДВ 2	3	залік
ВК 10	ДВ 3	3	залік
ВК 11	ДВ 4	3	залік
Загальний обсяг освітньої складової		40	

ОК – обов'язкові компоненти

ВК – вибіркові компоненти

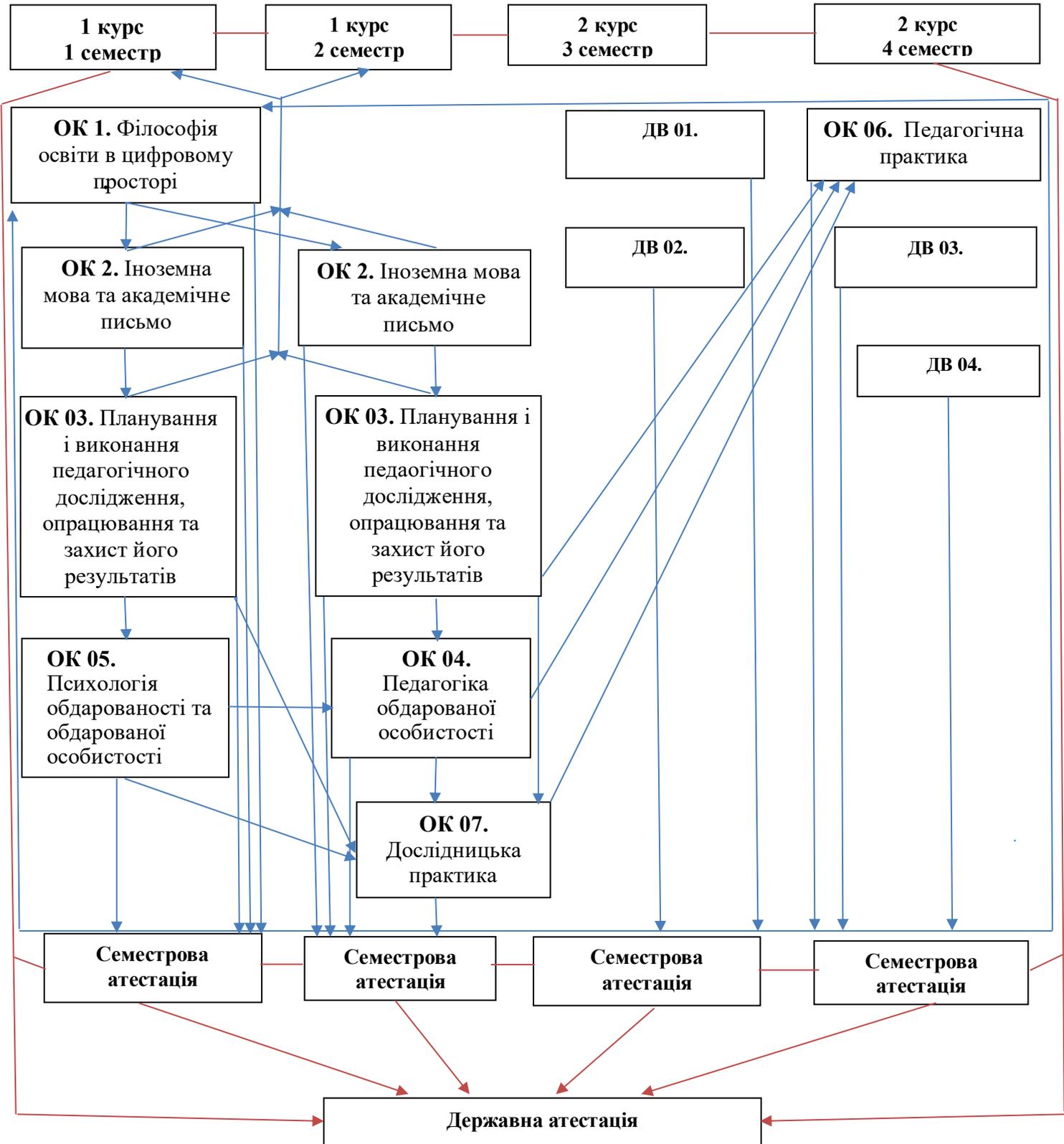
ДВ – дисципліна вибіркова

*Вибіркова складова полягає у вільному виборі аспіранта дисциплін, які формують здобуття знань зі спеціальності, та пов'язана з тематикою дисертаційного дослідження. Аспірант обирає 4 дисципліни (обсягом 12 кредитів) із запропонованого переліку навчальних дисциплін за вибором.

2.2. Перелік вибіркових дисциплін освітньої програми:

1. Діагностика в педагогічному дослідженні.
2. Діагностика обдарованості.
3. Технології розвитку здібностей обдарованих дітей дошкільного віку.
4. Виховання обдарованих дітей шкільного віку.
5. Креативний розвиток обдарованої особистості у системі загальної, середньої та вищої освіти.
6. Підготовка педагогічних кадрів до роботи з обдарованими учнями.
7. Проектування і створення інтелектуального середовища для розвитку обдарованих.
8. Самореалізація обдарованої особистості.
9. Консультативна робота з обдарованими дітьми, їх батьками та педагогами.
10. Міжнародна практика грантової підтримки та академічних обмінів.
11. Вікова та педагогічна психологія обдарованості.
12. Організація дослідницької діяльності обдарованих учнів.
13. Мистецтво мультимедіа у дизайн-освіті.
14. Створення та реалізація освітніх програм для обдарованих дітей.
15. Психолого-педагогічні основи проектної творчості.

3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

4. Матриця відповідності програмних результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																	
	ІК 1	Спеціальні (фахові) компетентності						Загальні компетентності										
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11
ПРН 1	+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+		
ПРН 2	+		+	+			+						+	+		+	+	
ПРН 3	+			+		+	+				+						+	
ПРН 4	+	+		+	+	+	+		+	+	+			+	+		+	
ПРН 5	+			+		+			+	+	+			+			+	
ПРН 6	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+			+	
ПРН 7	+	+	+			+		+			+		+	+		+	+	
ПРН 8	+		+	+	+		+	+	+	+	+			+		+		
ПРН 9	+	+			+				+						+		+	
ПРН10	+			+		+		+		+	+				+		+	
ПРН11	+	+		+							+			+		+	+	
ПРН12	+				+		+	+	+	+		+					+	
ПРН13	+	+				+							+		+			
ПРН14	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	
ПРН15	+	+	+		+	+			+		+		+	+	+	+	+	

5. Матриця відповідності освітніх компонентів освітньо-наукової програми компетентностям

Освітні компоненти	Компетентності																	
	ІК 1	Загальні компетентності (ЗК)						Спеціальні (фахові) компетентності (СК)										
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11
ОК 01	+	+	+		+		+		+		+			+				
ОК 02	+	+	+	+	+				+		+		+	+	+	+		+
ОК 03	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+						+
ОК 04	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ОК 05	+			+	+			+		+		+			+		+	
ОК 06	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+
ОК 07	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+				+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої-наукової програми

Освітня компонента	ПРН 01	ПРН 02	ПРН 03	ПРН 04	ПРН 05	ПРН 06	ПРН 07	ПРН 08	ПРН 09	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15
ОК 01	+			+		+		+	+	+	+	+		+	
ОК 02	+	+		+			+				+		+		+
ОК 03	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+			
ОК 04	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 05	+							+	+	+	+	+		+	
ОК 06	+	+	+	+	+		+				+		+	+	+
ОК 07	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+			+

7. Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1. Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння Ум1. Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Ум2. Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. Ум3. Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1. Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому. К2. Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Автономія та відповідальність АВ1. Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. АВ2. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК 1	Зн 1	Ум2		АВ1
ЗК 2		Ум1	К1, К2	
ЗК 3	Зн1	Ум2, Ум3		АВ1
ЗК 4	Зн1	Ум1, Ум2	К1, К2	
ЗК 5	Зн1	Ум1, Ум2	К2	АВ1
ЗК 6		Ум1, Ум3	К1, К2	АВ1
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК 1	Зн1	Ум1, Ум2	К2	АВ1
СК 2	Зн1	Ум1, Ум2	К2	АВ1
СК 3	Зн1	Ум2, Ум3	К2	АВ1, АВ2
СК 4	Зк1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1
СК 5	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3		АВ1
СК 6	Зн1	Ум3	К2	АВ1, АВ2
СК 7	Зк1	Ум1, Ум2	К1, К2	АВ1
СК 8	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
СК 9	Зн1	Ум1, Ум2,	К2	АВ1, АВ2
СК 10	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК 11	Зк1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2

II. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог згідно із законодавством.

Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються здобувачем з його науковим керівником (керівниками) і після обговорення відділом затверджуються вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до наукової установи для підготовки в аспірантурі. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення відділом.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, пройти апробацію результатів на науково-практичних заходах, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

III. АТЕСТАЦІЯ

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою за результатами успішного виконання здобувачем акредитованої освітньо-наукової програми «Освіта та розвиток обдарованої особистості» та на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Разова спеціалізована вчена рада утворюється рішенням Вченої ради Інституту та вводиться в дію наказом директора.

Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

2) звертається до структурного підрозділу (відділу) Інституту, що виконує освітньо-наукову програму «Освіта та розвиток обдарованої особистості» та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань.

Дисертація виконується державною або англійською мовою.

Наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача.

Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні відділу Інституту, що виконує освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову

новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головуючим на засіданні структурного підрозділу (відділу) Інституту. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до структурного підрозділу закладу не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.

За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради Інституту з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова).

Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

Гарант освітньо-
наукової програми –
доктор педагогічних
наук, професор

Микола ПІДЯЧИЙ